

L a t w e e s c h u A w i s e s .

Nr. 10. Zettortdeenà 6. Merz 1852.

Muhfu Luttera-draudsches dseefmu- manta.

„Pahrbaudait wiffas leetas, to kas labs irr, paturreet,“ mahza Apustuls Pahrwils. (1 Tess. 5, 21.) Dauds leetas un weetas zilweki paldeews Deewam wezzu laiku tumfchu nefapraschanu, mahnu tizzibu un grehzigas eeraschas pamasam atstahj, un jaunu, skaidraku, gaischaku dsihwofchanu usnem. Bet — wezzds laikds ir labbas eeraschas bija, lo ne buhs pamest. — Tehwu tehwi un mahtes, ne prasdami dauds lassih, muhsu tizzibas wezzas jaukas dseefmas no galwas mahzijahs, un sinna ja ar tahm sawas dwehseles behdu un kahr-dinaschanas laikà eepreezinah, ir basniza firds preezigi tam Rungam dseedah bes grahmata. Taggad jauni laudis gan mahzahs lassih, bet no galwas mas dseefmu proht, — un, kurea weeta no jaunās dseefmu-grahmataš basniza dseed, mas sinna, zil tizzibas spehka un Jesus mihlestibas siltuma, zil debbes preeka un fal-das lihgsimibas eeksch muhsu draudsches wezzahm dseefmahm rohnahs. Wezza dseefmu-grahmata ir pee mums wehl mihta mahju-grahmata, — bet lai behrni un jauni laudis wairak tahs stipras mihligas dseefmas no tahs mahzahs no galwas, ka tahdu tizzibas mantu warretu pehz lihds nemt wiffas weetas, pee darba un us zektu, lauka un mahjas. Darrait, behrni, ka juhsu wezzi tehwi, un ihpaschi ka juhsu wezzas gohda-mahtes, kas dauds dseefminas un perschinus no wezzas dseefmu-grahmataš sinna ja, un wehl sinna, un derriga laikà ar teem jaukeem spehziigem wahrdineem warr jeb eepreezinatees, jeb pamohdinatees, jeb arridsan jaunu kauschu weeglu un kahrigu prahtu us deewabihjaschanu un Jesus mihlestibu lohziht. Un juhs, mihti dseefmu-taisitaji, kas Latweeschu wallodu prohteet us perscheem standi-

naht, meklejeet muhsu Luttera-draudsches dseefmu-manta, tur wehl dascha skaista, stlpra, tizzibas pilna dseefma buhs atrohnama, kas naw wehl Latweeschu walloda pahrtulkota; zereju ka tahs wairak swehtifees kauschu dwehselehm, ne ka dascha gaxa brihnum skunstiga „rihme,“ kas ne kerr pee firds un kas weenteesigam prah-tam gan drihs naw saprohtama. — Usgabje man ne senn wezza tizzibas dseefma no dseefmu-taisitaja Rambah (kas mirris irr 1735 gadda) „König, dem kein König gleicht,“ lo wiffas mannas Latweeschu dseefmu-grahmataš walti nomelleju, un tomehr schinni dseefma muhsu Pestitaja gohda-waldischana un kehnina am-mats itt spehziigi un jauki aprakstih. Reh-mohs winnu Latwiski pahrtulkoh, — bet sin-nams, wifs eesahkums irr gruhts, — luhdsami, kas labba proht, lai pahrtaisa. Schè winna irr.

Weld. Taisces manna firds un pehces.

Kehnia, kam naw Kehnisch lihdsig,
Kam wifs muhsu gohds til nihzig,
Deewo tu pasaul's wald'neeks efi,
Zilweks debbes krohni nesi,
Kad no dsika nahwes sohda
Uezehlees pee debbes gohda.
Tehwa walsiba irr tawa,
Dehlan warrenajam flawa!

Gais un juhra, debbes sprohschums
Deewa darbi, semmes lohschums
Lawai kalposchanai spreesti,
Lawam prahtam klausih spreesti.
Swehtischana tawa dolka,
Dsihw' un nahwe tarà wallà,
Un preeksch tawas muttes draudeem
Wail irr engsleem un laudin.

Schehlostibas walsi spihdi
Zauka sprohschumà ik brihdi.
Tur kahrt sawu waldineeku
Lassahs tizzigi ar preeku,
Derriba tew saweenoti,
Gannam mihlika padochti

Labpraht panesē pasaul's launu,
Kā tu, eenihd greh' un launu.

Gohda walstibā tew swehti
Gawile tur debbes spehli;
Jēpestitu swehtu draudse
Gunde to, kas wīnu saudse,
Kas to debbes preekā zehle,
Samu waigu stattiht wehle,
Slawe nebridāmu mehru
Apstaidrotu Deewa Jehru.

Kungš, kas mehro tamu spehku,
Lamas walstē issteptu ehlu,
Tamu mantu boggatibu,
Tamu banflu shehlastibu?
Dahwanas, deht jaukeem preekeem,
Dohdi saweem pawalsineekeem!
Taw e e m draugeem swehta laime,
Dobstā eekreen wella saime.

Kungš! nahz mannā firdi waldbiht,
Grehku nospeest, behdas saldbiht!
Gahs par mannim tamu Garru,
Tamu dšhwī, ka es warru
Tewi bibtees, mihleht, slaweht,
Tewim paklausih ne laweht!
Dohd ušwarreht zihnišchanā,
Ur tew waldbiht Tehwa nammā!

Un wehl peeleeeku weenu swehtu singi; — jo man arweenu firds sahp, kad dširdu kahdus nekus muhsu meitas isfinge, kad pee darba gribb lustetees, jeb ar saweem grabbekteem plezzds pa zellu mahjās eet no ptawahm; — tad tikkai „kummelin“ un „lihgamīn“ wīnu muttē, un kad wehl trahpahs kahsās buht, dširdeši ir no feewišcheem ittin beškaunigas singes, no ka Kristus draugs erkahrpahs waigā. Zik jauka leeta buhtu, scho singi dširdeht pa kalneem un eeleijahm, pee darba un pee weefibahm. Tapedz peeleeeku arridsan to jauku mihligu meldinu. (Skattees to peelikkumu.)

* Skaitajš Kungš Jesu,
Wald'neeks wišsās mallās,
Deewa un Mabriās dehlē!
Tew gribbu mihleht,
Tew gribbu gohdah,
Tu mannas dwehšel's spohšhums leelē.

Skaiši maifeš lauki
Skaištak' kuyli mešči
Jaukā sedu laizina.

Jesūs irr skaitakē,
Jesūs irr skaitstakē,
Kas stumju firdi preežina.

Zauki spihd saule,
Wehl jaukaki spihd mehnes,
Un mirds swaigsnu-rattini.
Jesūs spihd jaukal,
Jesūs spihd gaischak,
Ne wišsi debbes engeli.

Scho singi wezzu-wezzds laikds, preekch ne tahl tuhkstofcheem gaddeem kristigi karra wihri dseedaja, kas tizzibas un Jesūs mihlestibas pilni us Jerusalemi staigaja, gribbedami to weetu, kur Pestitajs bij mirris nn paglabahs, no netizzigu Turku rohkahm, kas tolaik swehtu semmi ar breefmigu karroshanu ap-pakch sawas waldischanas bij nehmušchi, is-raut. Schee kristigi karra-wihri farkanu krusta sihmi us sawahm drehbehm usfchue, nosihmedami, ka Jesūs karrotaji effoht, kas eekch Kristus krusta sawas tizzibas spehku un us-warreshchanas zerribu turreja. Tapedz tohs nosauze par krusta-gahjeem jeb krusta-brah-teem. Peeleem pulkeem tee us Jerusalemi zaur wiffadahm breefmahm un eenaidneeku wajia-schanahm sawu nahwes zellu staigaja, scho dseefminu par firds uštairišchanu dseedadami. — Juhs behrni, kas Kristum derreti, sawas dših-wes gruhtu zellu sahkāt, un kam dascha zihnišchana prett grehku kahrumeem buhs ušnem-mama, — kad sawus lohpinus jaukā waffarā gannait, sapulzinajetees ohsola-pawechni un dseedajeet scho swehtu singi, lai Pestitajs jums paleek wišsur peeminā un farga juhs no bleh-nahm; — jeb juhs meitinas, kad kohdeli spreh-schat jeb dširnamā makeet, — dseedajeet scho swehtu singi, lai juhs dohmas nogreeschahs no neschlihtahm kahrabahm us to jaukaku un schlihtaku dwehseles draugu Jesu Kristu.

* Ehrmigās apfweizinašchanahs.
Abprikā zitti Rehgeri, kas apfweizina-jahs jeb zittam labdeen fakka, streij weens

ohtram prettim un fassitt galwas lohpa, it lã dufmigi tekkuti. Tif jauki un duhschigi winni tik ilgi dausahs, kamehr weens dabbutu sitteenu labbad apsturbis semmi grabbsta, tad ohtrs apmeerinahts un leelidamees eet sawu zekku. — *Capplenderi* fatidamees sagreesch mugguras prettim, un grubstidamees mehgina spehtus. *Tas*, kas ohtru wistabhtaki spehji aisgrubst prohjam, irr zeenihts gohda-dewejs. — *Grehnlenderi* deggunu-gallus lohpa fadurdami un bruzzinadami apohschnajahs. — *Es klimohs* fatidamees eetinn galwas sawds swahrkõs, it lã turretu to par leelu kaunu, ohtram rahdiht gihmi. — *Rihpanehschi* mettahs us zekkeem un eet rahpu zits zittam gaxram. No saweem augstmanneem kahdu eeraudsidami ismettahs winni ne ween zekõs, bet dausa tik ilgi semmi ar peeri, kamehr augstmanni wairs ne reds. — *Wisspatihkami* tomehr apswেizinajahs eeksch *Teffo*. Tur labs gohda-dewejs ohtram no kahjam atwahkees apseh-dahs. Ohtrs to paschu darra, un besgohdis, resgallis kahds tiklai papreeksch uszekkãhs. *Tapeh* ka tahda apswেizinaschanahs brihscham wissai garra un lehti ne beidsahs, tad gaddam tur skaita astondesmit neddelu, no kurrãhm diwidemmit un astonas preeksch sehdeschanãhm rehina. — *Latweesch* ihschi apswেizinajahs, „labdeen“ un „paldees“ fazzidami; jo teem ne effoht wakkas sehdeht, apohschnatees ic. Bet ja gaddahs, ka *Wahzeetim* kahdam tur fateekahs, tad gohdigs *Latweetis* galwu pakassidams, sawu zeppuri rohãas pagrohsidams un paklannidamees butschõ tam swahrku-stuhri woi noglahsta winna zekkus. — *Teiz*, ka weetãhm zitti skohlmeesteri mahzohht behrnus ar *Wahzeescheem* pa *Wahzifli*, smalki apswেizinatees jeb kumplimentes taifih.

C. D. Leppewitsch.

Grehks grehku dsemde.

Trefchais bauflis gan mahza, ka swehtu beenu buhs swehtih, bet wehl dauds zilweki atrohnahs, kas scho dusseschanas deenu ar

neddetas darbeem sagahna. Gan sinnams, ka dascham kaspam un gahjejam grubti nahkãhs, eeksch neddetas deenãhm sawu darbu padarriht. *Saimneeks* un lungs to notulli ween dsenn un tam mas pawakkas atleek, sawus wajadfigus darbus nostrãhdaht, bet labbak lai sawu meegu aiskawe un no rihteem agri, jeb wakkara febbu preeksch sewis to pastrãhda, ne lã swehtdeenã tahdus darbus darra. *Swehtdeenã* neddetas darbus strãhdadams ne warr few nekãhdu swehtibu zaur tam pelnitees un zil dauds reis wehl dabbu swehtdeenã redseht, ka laudis us lauãa strãhda, labbibu jeb seenu plaudami, ezzedami un ardami, un kamehr kahds gohdigs *faimneeks* swehtã rihãa paharus skaita, kamehr kalpi par ahru strãhda jeb aisgãhjuschi kaimina bandineekã talkã. — *Kahds* pohits no tam zekãhs, to gribbu few, mih-lais lassitãjs! eeksch schi pateesiga notikkuma parahdiht.

Wispehrn gadd ap seena laiku eet *faimneeks* ar kalpeem sawam puifim paligã seenu plaut, un tas bija swehtã deenã. Seenu plaudami tee allaschin kahdu lahfiti sihwu aisenem, lai duhscha turrãhs un lai spehks irr grubtu darbu strãhdajohht. Us pufsdeenã laiku nobeiguschi plaut eet tee us mahjahm. *Saimneeks* mahjãs pah-nahjis sahã ar sawu *faimneezi* rahtees. Wahrds par wahrdam to tã sakaitina, ka schis winnu pehrt gribb. *Glãhbdamees* eemuhl *faimneeze* flehti un durwis no eekschpuffes aischauj. *Saimneeks* gribb gan ar walti tapt eekschã, bet ne warr. Par tam jo wairãk fãskãitees, ka winsch sawãhm dufmahm ne warr wakkã laut, eet winsch us mescha prohjam un tur pee weenas preedes pakarrãhs. *Sinnams*, mahjeneeki gan to ne weens ne dohmaht ne dohmaja, ka winsch tahdu leelu grehku few darrihs; tee brihnahs ween, ko schis meschã tik ilgi warretu darriht. Tai paschã deenã us wakkara ganni lohpus gannidami useet schim wirsũ un reds to pee preedes semme gullam. Ur sawu johstu bij tas preedes sarrã pakãhrees; johsta bij trubhusipuschu un ta aismesta takka bij ap kaklu zeeti farãhwusees un winnu

noschnauguse. Wehl gan bij mehginajis ar tohlahm to mesglu walkâ taifibt, bet tas irr bijis par wehlu — nam wairs tik dauds spehka bijis. Buhtu schis saimneeks swehtdeenu ar Deewa peeluhgſchanu, ar Deewa wahrdu laſſiſchanu un klaufiſchanu eefahzis, tad ne buhtu wiſch tahdôs leelôs grehłôs eekrittis un tik breeſmigâ wiſſe ſawai dſihwibai gallu darrijis. No darba ſtrahdaſchanas nahze peedſerſchana, no tam dumpis un nemeers un beiſoht — ſlepkawiba. Redſ, kaſ nahł no weena paſcha grehka! Wezs ſakkams wahrds mahza: „eedoht tik wellam weenu pirkſtu un pehz wiſch panems wiſſu rohku.“ To apdohma ſwehti.

J. S.

• **Kâ Pruhſchu kehniſch Friedrich Wilhelmſ III., kaſ taggad Deewa preeſchâ, nabbagam grahmatu laidis.**

Kur taggad kehniſa gohda ſpehks ſtahw, tur preeſch lahdeem 20 woi 30 gaddeem ſtahweja wezza ſaldata butka. Schai blaſſam pahrdewe kahds wezs wihrinſch, ar wahrdu Knappans, deſſas, baltu maiſi un brandwihnu, ar ko ſaldati warreja ſawu ſirdi atſpirdſinabt. Kad kehniſch rihtôs zaur lohgu ſtattijahs, gribbedams ſinnabt, kahds laiks buhs, tad ſchis wezzihts nonehme ſawu balto pikka-miziti un preeſch kehniſa klannijahs. Kahdu reiſ likle kehniſch jaunu waktſ-mahju buhweht, un Knappanzim tikle uſteiktſ, lai ſawu bohdi wedd prohjam; jo ne iſſtattahs ſmukki, ka tahda butka ſtaifſtam nammam ſtahw blaſſam. Knappanzim eekritte prahtâ, ka warroht par to leetu kehniſam grahmatu rakſtiht. Tapehz wiſch aprunnajahs ar ſaweem draugeem par to, ka kehniſam grahmatu rakſta.

Draugi dewe winnam padohmu, lai ar ihſeem wahrdeem rakſtoht, jo kehniſa gohdiba ne mihlo garu ſuppu. Knappans apſehdees rakſtija tâ: „Tur kehniſa gohda ſpehka nammu taiſa, kur paliks Knappans?“ Kehniſch tahdu ihſu grahmatu iſlaſſijis pah-

mihje tik tohs wahrdinuſ „tur“ un „kur,“ un ſubtiſa to paſchu grahmatu atpakkał, kaſ nu tâ ſtanneja: „Kur kehniſa gohda ſpehka nammu taiſa, tur paliks Knappans.“

M. 3.

Teefaſ ſluddinaſchanaſ.

Uſ pawehleſchanu tahs Keiſerifkaſ Majeſteetes, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu walſts ic. ic. ic. tohp no Bukkaiſchu pagasta teefaſ wiſſi parradu deweji ta libdſſchinniga Maueſmuſiſchſas ſaimneeka Witteneeku Janno, kaſ no mahjahm iſliktſ un par kurrâ mantu parradu dehl konkurſe ſpreekſta, uſaizinati, pee ſaudeſchanaſ ſawas teefaſ 2 mehneſchu ſtarpâ, prohti libdſ 12to April ſ. g., kaſ par to weenigu un iſſlehgſchanaſ terminu noliktſ, ar ſawahm praſſiſchanaſ un winnu peerahdiſchanaſm ſcheitan peeteiktſeſ. Bukkaiſchu pagasta teefa, tai 16tâ Webruar 1852. 2

(Nr. 37.) Judrik Rehmann, peeſebdetajſ.
W. Verſchnewitz, teefaſ ſrihw.

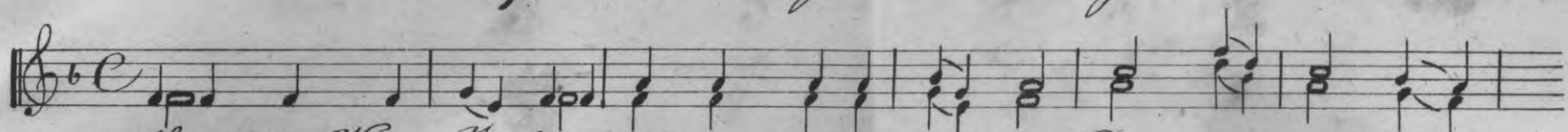
Uſ pawehleſchanu tahs Keiſerifkaſ Majeſteetes, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſts ic. ic. ic. tohp no Schloffenbek-Schmes pagasta teefaſ wiſſi tee, kam kahdas praſſiſchanaſ buhtu pee ta Auguſt mehneſi p. g. no Schmes Bemberu mahjahm iſliktſa ſaimneeka Auſ Freymann un winna ſewas Annes, par kurrâ mantu parradu dehl konkurſe ſpreekſta, uſaizinati, pee ſaudeſchanaſ ſawas teefaſ libdſ 19tu April ſ. g. pee ſchis teefaſ peeteiktſeſ un peeminnetâ terminâ ſannahł. To buhs wehrâ likt! Schloffenbek-Schmes pagasta teefa, tai 16tâ Webruar 1852. 2

(T. S.) +++ Pagasta wezz. Auſ Trauſmann.
(Nr. 50.) Gutmann, pagasta teefaſ ſrihw.

Lihweſ-Wehrſes zeenigſa Vrelmahtſ no Lieven libdſſchinniga ſullahnis Peter Leffelberg — arr Sermol ſauzams — irr tai 17tâ Webruar ſ. g. neprezejees nitriſ. Tadehl tohp wiſſi mantineeki un jeblurrâ parradu deweji ta peeminnetâ Peter Leffelberg-Sermol, kâ arri tee, kaſ winnam ko parradâ buhtu, zaur ſcho uſaizinati, pee ſaudeſchanaſ ſawas teefaſ diru mehneſchu ſtarpâ, taſ irr libdſ 25to April ſ. g., kaſ par to weenigu un iſſlehgſchanaſ terminu noliktſ, ar ſawahm praſſiſchanaſm un peerahdiſchanaſm ſcheit peeteiktſeſ, jo wehłak teem pirnejeem muhſchigu fluſſu-zeefchanaſ, un teem obtrejeem dirkahrtigu maſku par ſaweem nepeeteiktſeem parradeem uſliktſ. To buhs wehrâ likt! Lihweſ-Wehrſes pagasta teefa, tai 26tâ Webruar 1852. 2

(T. S.) J. Manke, pagasta wezzakajſ.
(Nr. 28.) Janne Müller, peeſebdetajſ.

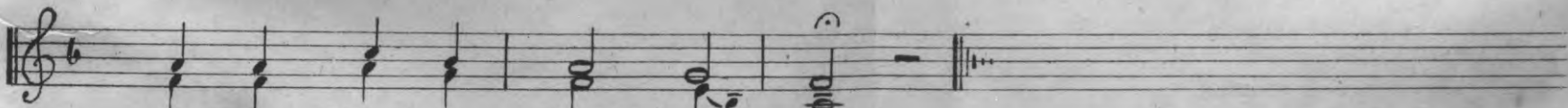
Peelirums pee Latwieschu Awisehm. N^o 10.



1. Sraistajs Kungs Fe-fu, waldneens wiffas mal-las Dee-wa un-Ma-
2. Sraisti maies lau-ni, sraistan' nupli me-fchi jau-na fee-Du
3. Fau-ni spihd faule, wehl jau-na-ni spihd mehnes un miraf swaigfau



ri-as Dehls! Tew gibbu mihleht, tew gibbu goh-Daht tu
 lau-ni-na. Fe-fus irr sraistans, Fe-fus irr schnehtans, was
 rat-ti-ni. Fe-fus spihd jaunak', Fe-fus spihd gai-fchaon, ne



mannas Dwehfels' spohschums leels!
 srumju firdi pee-xi-na.
 wiffi Debbes En-ge-li.

Prinw Druckert.

N^o jubmallas. gubernias angftas waldifchanas puffed. Collegienrath v. Braunschweig. Herfor.

Quadrant bei J. F. Hoffenbagen. 2. Sohn in Mitau 1852.

